

Культура і наука – шлях до інноваційно-освіченої особистості

Руденко Анастасія

*учениця 11-Б класу Кременчуцької СШ № 10,
член гуртка «Основи науково-дослідницької діяльності»*

КЕНЦУМ

rudenkoshkola10@gmail.com

Сучасний світ вимагає від людини здійснення активного творчого пошуку. У цьому важливу роль відіграє наука, яка є безперервним процесом пізнання дійсності. Наукова діяльність вимагає великих знань, які можна отримати лише в процесі навчання. А навчальна діяльність вимагає використання ряду наукових прийомів, які можна отримати в процесі написання і захисту рефератів, підготовки презентацій і виступів за ними, проведення постійних досліджень, обміну досвідом як з однокласниками, так і з викладачами. Мобільність, можливість навчання за кордоном, працевлаштування у великих міжнародних компаніях, доступ до інформаційних баз даних – надихають мене на постійний науковий пошук та реалізацію тих завдань, які становлять користь для підготовки мене як фахівця у майбутньому.

Соціальним замовленням сучасного суспільства є людина, яка зможе навчатися і працювати в умовах постійного зростання інформаційного потоку, людина з високим інтелектуальним потенціалом. Український дослідник І.А. Зязюн у зв'язку з універсальністю сучасної культури, що вимагає формування такої соціокультурної “організації суспільства, яка сприяла б не хаотичному, а усвідомленому розвитку кожної особистості та стимулювала б підвищення рівня групової консолідації ефективності взаємодії суб’єктів з метою нагромадження досвіду міжкультурної взаємодії” [1, с. 13], найважливішим визначає формування “інформологічної культури”, що поєднує в собі “всебічну інформацію про соціальні процеси, технічні засоби підтримки цих явищ, а також про усвідомлену необхідність і доцільність цих процесів” [1, с. 13]. Водночас виховання інформологічно культурного спеціаліста можливе за умови вмінь і навичок диференціації етапів одержання й аналізу інформації, побудови систем оцінювання адекватності знань і рівня професійної компетентності, використання інформаційних технологій, що “у даному контексті сприятиме розвитку не лише більш високого рівня мотивації особистості, її критичного і проблемного мислення, підвищення якості й успішності досягнень, але й формуванню телекомунікаційного співтовариства, реалізації активних форм конструктивної комунікативної взаємодії” [1, с. 13]. Тому все більшої актуальності набуває проблема підвищення саме інформаційної культури.

Інформаційна культура сьогодні - це новий світогляд, нове мислення, а також спілкування в різних інформаційних потоках, що орієнтовано на саморозвиток та самоосвіту. Розвиток інформаційної культури починається з розуміння ролі інформації в житті суспільства. Сучасний школяр має усвідомлювати, наскільки важливо володіти інформацією, зберігати її, систематизувати і передавати. Освічена людина повинна знаходити необхідну інформацію для професійної та повсякденної діяльності, користуватися цією інформацією, аналізувати, синтезувати, оцінювати як її, так і її джерела, використовуючи при цьому новітні інформаційні та комунікаційні технології. У зв'язку з цим невід'ємною частиною загальної освіти особистості, поряд з культурою економічних, соціальних, екологічних відносин, стає інформаційна культура, яка набуває особливої актуальності в умовах інформатизації. Так одним із головних завдань школи сьогодні є підготовка учнів до швидкого сприйняття й опрацювання великих обсягів інформації, озброєння їх сучасними засобами та технологіями роботи, формування в них інформаційної культури. І це можливо виконати у сприятливому інформаційному освітньому середовищі, де вчитель сам повинен володіти такою культурою, розуміти ту роль, яку він може відігравати у формуванні особистості учня, особистості інформаційної цивілізації. Таким чином, можна виділити наступні аспекти формування інформаційної культури: розуміння ролі інформації в житті суспільства; знання інформаційних ресурсів і готовність до сприйняття інформації; вміння ефективно здійснювати пошук та вибирати інформацію з різних джерел; здатність до аналітичної переробки, використання та створення нової інформації. Сьогодні важливо не стільки володіти певним обсягом інформації, скільки вміти самостійно набувати нові знання, використовуючи всю різноманітність інформаційних ресурсів, зокрема друковане слово, аудіо- та відеоматеріали, електронні мережі.

Більшість наших видатних учених починали свій шлях у науку зі звичайної школи, і стояв при початку того шляху небайдужий учитель. Я закінчую Кременчуцьку спеціалізовану школу I-III ступенів № 10 з поглибленим вивченням англійської мови і вдячна за ту вирішальну роль на початковому шляху в науку, яку зіграли для нас наші Вчителі. Дуже вдячна вчителям англійської та німецької мови, – саме вільне володіння іноземними мовами дозволяє нам відкривати фундаментальні праці провідних вчених країн Європи, Америки та інших держав, ознайомитися із стандартами проведення наукових досліджень на принципово новому рівні та гідно представляти українську науку на міжнародній арені. Особливо вдячна КЕНЦУМ за гурток «Основи науково-дослідницької діяльності» (керівник: Чайдак Л.В.). Під мудрим і чуйним керівництвом наших учителів я й почала займатися науково-дослідницькою діяльністю.

Сучасне суспільство ставить перед системою освіти завдання підготовки випускників, що мають активну життєву позицію, здатних гнучко адаптуватися в мінливих умовах, критично мислити, знаходити шляхи раціонального вирішення життєвих ситуацій та соціокультурних завдань, вміти будувати комунікації в різних соціальних групах, самостійно працювати над підвищенням власної культури, здійснювати адекватну саморегуляцію. Сьогодні є всі підстави говорити про формування нової інформаційної культури, яка може стати елементом загальної культури людства. Нею стануть знання про інформаційне середовище, закони його функціонування, вміння орієнтуватися в інформаційних потоках. Інформаційна культура поки що є показником не загальної, а, скоріше, професійної культури, але з часом стане важливим фактором розвитку кожної особистості. Оволодіння інформаційною культурою – шлях універсалізації якостей людини, що сприяє реальному розумінню людиною самої себе, свого місця і своєї ролі, а що найважливіше – спосіб входження в інформаційне суспільство. Поєднання науки і освіти – це Європейський шлях освіти.

Список використаних джерел

1. Зязюн І.А. Наукове осмислення освітнього простору культури в педагогічній теорії // Імідж сучасного педагога. Науково-практичний освітньопопулярний часопис. – Полтава, 2006. – №5–6. – С. 12–16.
2. Клепко С.Ф. Філософія освіти в Європейському контексті – Полтава: ПОІППО, 2006. – 328 с.
3. Коломієць А., Коломієць Д. Міжпредметні та надпредметні проекти як спосіб розвитку інформаційної культури студента // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2006. – №2. – С. 24–31.
4. Кремень В. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті і формування інформаційного суспільства// Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2006. – №6. – С. 5–9.
5. Кузьмінська О. Г. «Успішний проект» як засіб набуття та моніторингу сформованості навичок ХХІ століття // Комп'ютер у школі та сім'ї. — №6 (86). — 2010. — С. 41-43.
6. Ніколаєнко Т.М. Формування інформаційної компетентності учнів (Тези)/ Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів «Новітні інформаційно-комунікаційні технології в освіті (ІСТЕ-2014)», 19-20 лист. 2014 р. [Текст]. – Полтава: ПП «Астроя», 2014. – 200 с.
7. Чайдак Л.В. Використання інформаційних технологій в дослідницькій діяльності учнівської молоді (Стаття) / Інформаційні технології: теорія, інновації, практика: збірник тез за матеріалами Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 24 листопада – 1 грудня 2014 року/ Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. – Полтава. – 2014. – 128 с.
8. Інформаційна культура, інформаційна грамотність і комп'ютерна компетентність [Електронний ресурс]: <http://www.ifap.ru/projects/infolit.htm>
9. Кравець В.О., Кухаренко В.М. Питання формування інформаційної культури [Електронний ресурс]: http://www.e-joe.ru/sod/00/4_00/ku.html